

5 ANYS+2 DEL BROSSA ESPAI ESCÈNIC

Entrevista a Hermann Bonnín

Xavier Padullés

A Joan Brossa, en el primer carnet d'identitat que va tenir, li van posar per error l'ofici de paleta en comptes del de poeta. Amb molt d'orgull el va portar perquè en un cert sentit ell era un paleta al costat de les grans arquitectures. Per nosaltres, l'Espai Escènic també representa el mateix valor al costat dels grans teatres. Com deia Joan Brossa: «El Brossa Espai Escènic és el meu nacionalet!»

Hermann Bonnín

Xavier Padullés: — **Quina va ser la raó de la fundació de l'Espai Escènic Joan Brossa?**

Hermann Bonnín: — L'Espai Escènic Joan Brossa es va començar a gestar arran d'un taller que vaig dirigir a l'Institut del Teatre sobre diversos textos d'aquest autor a l'inici del 1997. Va coincidir que al taller hi va venir també el mag Hausson (Jesús Julve), amb el qual m'uneix des de fa molts anys una gran amistat personal i professional. A la nit vam anar a sopar, juntament amb Jordi Maluquer i el mateix Brossa, i tots plegats divagàrem sobre la necessitat de recuperar l'obra escènica de Brossa, ja que aquesta obra representa una de les llacunes més importants del teatre català. Finalment vam considerar la possibilitat d'obrir un local per reivindicar-ne l'obra. Brossa ens va dir que sobretot s'hi haurien d'estrenar autors contemporanis, i que l'espai hauria de ser petit i obert a les arts parateatral: no volia escenaris grans. Uns quants dies més tard, Hausson i jo ens vam reunir per estudiar si la idea era viable. En Julve, a més a més, estava interessat a restituir, des d'un local teatral, la poètica de la màgia, ja que molt sovint es troba limitada a les convencions i a fer il·lusionisme de prop. A banda d'això, a tots dos ens unia una gran afinitat amb Joan Brossa; per exemple, Brossa considerava que Hausson era el millor mag dels Països Catalans —li havia dedicat alguns poemes i accions—, i jo havia dirigit durant els anys vuitanta algunes de les obres majors de Brossa.

A partir de llavors, començàrem a cercar locals. Trobàrem l'antic local del Teatre Tantarantana, que feia poc que s'havia mudat de barri. Poc després, ens posàrem en contacte amb l'Ajuntament; hi vam trobar el suport de la Regidoria del Districte, que només hi va posar una condició, que el local s'obris per la banda d'Allada Vermell, una nova plaça que s'havia fet a causa d'esponjaments urbanístics. Com a contrapartida a això, ens arreglaven la façana i ens pagaven les obres de poesia visual creades per Joan Brossa. El poeta ens va fer el mòdul que està al mig de la plaça per fer-hi activitats a l'aire lliure, a més de tots els elements decoratius de la façana: una de les seves últimes creacions, potser la darrera. Posteriorment l'Ajuntament ens va ajudar econòmicament perquè era una sala alternativa nova. Les recomanacions de Toni Rumbau, llavors director del Teatre Malic, van ser d'una gran utilitat.

X.P. — Com s'organitza l'Espai Escènic Joan Brossa?

H.B. — L'Espai va néixer com una societat limitada Bonnín-Julve en la qual els socis són les dues parelles matrimonials. Aquesta estructura, que té caràcter domèstic, encara la mantenim tot i el risc que representa, ja que cada un dels socis ha d'aportar un capital inicial. Diversos assessors amics ens deien que aquesta aventura era força inviable. Malgrat tot, obrírem l'espai contractant un taquiller i un tècnic. Jesús Julve porta la part administrativa i jo l'artística. L'arquitecte que va rehabilitar l'espai és l'amic Marià Pedrol, el qual va fer-ne el disseny tenint en compte que la sala havia de tenir un format polivalent, sense escenari fix. Finalment, ens vàrem constituir com a Associació Cultural Brossiana, que és l'associació que té la responsabilitat del local davant les institucions, i després com a societat limitada Bonnín-Julve, que és l'empresa que assumeix la part administrativa de la gestió.

A més a més, vàrem posar en marxa el col·lectiu Amics del Brossa, i tot un entorn cultural des del qual s'organitzen activitats. Maria Antònia Pelauzy en va ser una de les primeres impulsores i hi va col·laborar estretament fins pocs dies abans de la seva mort. Ara, la responsable n'és Sabine Dufrenoy.

X.P. — Com va sorgir el nom de la sala?

H.B. — Les propostes varen ser diverses: Teatre Frègoli, Teatre de la Princesa —per la proximitat amb el carrer— o Teatre Sebastià Gasch, pel fet de ser un home que va entendre molt bé la poètica dels gèneres parateatral. Finalment, vam creure oportú posar-hi el nom de Joan Brossa. D'entrada, Brossa no ho va voler; això, perquè considerava que es tractava d'un tipus d'homenatges per als traspassats. A poc a poc, li vàrem fer entendre que no era ben bé així, que per exemple la Sala Beckett va prendre el nom del dramaturg irlandès quan encara era viu, o el Teatre Romea de l'actor Julián Romea. Finalment ho va acceptar, sobretot perquè es tractava d'un espai diminut portat per una colla d'amics seus. Si s'hagués tractat d'un teatre gran i oficial no ho hagués acceptat. Cal recordar que hi influïren positivament els amics Lluís Permanyer, Lluís Solà i Jordi Coca.

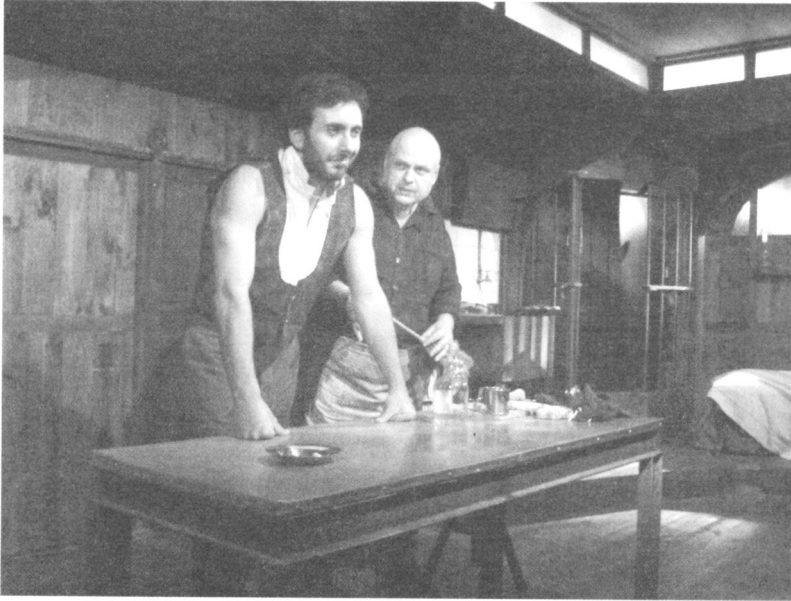
X.P. — Per què vau posar a la sala el nom d'«espai escènic» en comptes de «teatre», un mot, per altra banda, més usual?

H.B. — Per les característiques del local no podia constar com a teatre perquè té una capacitat reduïda, pisos al damunt, etc. Ens va semblar que dir-li «espai escènic» trencava amb l'aspecte emfàtic del teatre; a més, és un nom que indica una major polivalència escènica.

X.P. — Quines línies de programació té l'Espai Escènic?

H.B. — En general partim del text fundacional de Joan Brossa per configurar aquestes línies de programació. Inaugurarem el teatre amb un espectacle significatiu de llanterna màgica i fantasmagories organitzat per Tomàs Mallol,¹ amb material original extret de la seva col·lecció del Museu de Cinema de Girona. Posteriorment repetírem aquesta experiència amb projeccions de cine Nick.²

La primera producció de teatre va ser *Carrer Sebastià Gasch*.³ Aquest crític d'art i impulsor dels gèneres parateatral tenia una gran amistat amb el nostre poeta. Era un homenatge en format de cabaret literari que partia de diversos textos del llibre *Barcelona de nit*, de Sebastià Gasch. L'espectacle va ser interpretat per dues actrius estimades per Brossa, ja grans, però mífiques, Natalia Solernou i Carlota Soldevila.

Miquel García Borda i Josep Seguí a El fabricant de monstres, de Max Maurey, Paul Coste i Charles Moitrier, dirigida per Hermann Bonnín. L'obra es va representar del 21 d'octubre al 7 de novembre de 2003 a l'Espai Escènic Joan Brossa.

Sobretot hem intentat produir cada any una obra de Joan Brossa, encara que això no sempre ha estat possible. El nostre repte és fer front als seus textos dramàtics, i no pas tant les seves accions o postteatre, d'una altra banda, més conegudes per part dels espectadors i els creadors.

X.P. — **La reivindicació que s'ha fet de la dramaturgia de Joan Brossa des de l'Espai Escènic ha servit per impulsar la seva obra teatral?**

H.B. — No. Això continua encallat. L'únic que ha fet front a un Brossa va ser el Teatre Lliure, primer amb *Quiquiribú* i més tard amb *Cantonada Brossa*. Fa unes temporades el Teatre Nacional va fer una recreació onírica del poeta, però no en va muntar cap text d'ell, com hauria estat de requeriment amb textos com per exemple *Or i sal* o *Calç i rajoles*. Són unes obres significatives de la nostra dramaturgia que qualsevol cultura teatral ja les tindria canonitzades. En aquest cas, encara està tot per fer.

X.P. — **Per què la cartellera teatral de Barcelona és tan poc porosa amb l'obra de Joan Brossa?**

H.B. — La resposta no es pot reduir a una sola raó. Primerament cal dir que Brossa és un home que comença a escriure teatre a partir del 1945 fins a mitjan anys seixanta, en una època en què la nostra escena estava dominava pel repertori comercial i pel teatre clàssic i contemporani via

Madrid; pel repertori tradicional català al Romea, i per apostes minoritàries però significatives com eren les de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual o l'ADB. Quan lentament el teatre català es començà a normalitzar, hi haurà una adscripció vers el teatre realista amb el premi Sagarra, i dramaturgs com Jordi Teixidor o Josep Maria Benet i Jornet. En aquell context, l'obra de Joan Brossa quedà marginada.

De la transició fins als nostres dies, a excepció del Teatre Lliure o Jordi Mesalles des del Teatre Obert, poca cosa més se n'ha muntat. Quan jo dirigia el Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya vaig fer al Romea *La pregunta perduda o el Corral del Lleó*, amb escenografia de Josep Mestres Cabanes, i per a l'Olimpiada Cultural del 1992, al Poliorama, *El sarau*. Dissortadament, el teatre públic l'ha marginat de la seva programació per un seguit de tòpics: per exemple, pel fet de ser considerat un dramaturg hermètic, un home difícil, etc. El que sí que estic segur és que Brossa al París dels anys cinquanta o seixanta hagués estat a l'alçada, per exemple, de Jean Cocteau, i amb la possibilitat d'accedir als grans escenaris com altres autors francesos.

X.P.— **Des de la teva experiència escènica, quines característiques destacades en el teatre de Joan Brossa?**

H.B.— La dramaturgia de Joan Brossa és tancada i alhora oberta. Tancada perquè, per part del poeta, té una textualitat molt definida quant a espectacle, amb un seguit d'acotacions molt determinants: colors, entrades o so. Aquestes acotacions, a diferència del teatre normal, formen part de la naturalesa mateixa de l'escriptura, és com el cas de Samuel Beckett. Aquest tipus de dramaturgia fa respecte, i més avui en què la transversalitat dels gèneres i la manipulació de les obres és tan notable. A més a més, una altra dificultat és el fet que representa una tipologia menestral d'una Barcelona ja llunyana per a nosaltres, amb uns codis escènics sorgits de les convencions d'una poètica d'escenari a la italiana. Això a vegades impedeix una lectura fresca de l'obra brossiana. Contràriament, és una dramaturgia oberta i universal perquè és l'obra d'un poeta en majúscules, cosa que permet fer-ne relectures intemporals.

X.P.— **Quina és la recepció de l'obra de Joan Brossa per part del públic?**

H.B.— Crec que molt bona. Molts dels muntatges que hem presentat han funcionat bé. Estic convençut que si el teatre públic muntés les seves grans obres amb condicions bones el públic hi respondria perfectament. Justament les claus del teatre brossià estan avui en dia molt assumides per part del públic jove. D'altra banda, per a la gent d'una certa edat el seu teatre a voltes evoca un món amb un certs cànons de teatre tradicional.

X.P.— **D'entre els autors catalans vius, podríem destacar la reivindicació que heu fet de l'obra dramàtica de Josep Palau i Fabre.**

H.B.— Poc abans de morir, Joan Brossa ens va dir que havíem de muntar un text de Palau i Fabre. Això em va quedar gravat. Hi vaig contactar, es va emocionar molt quan va saber el que havia dit sobre ell Joan Brossa. Es respectaven mútuament, però no hi tenien gaire relació. Li vaig demanar un text inèdit per estrenar-lo. Em va dir que tenia una obra mecanografiada de feia uns vint anys o més, però que no s'atrevia a publicar-la per la seva obscenitat: era *La confessió o l'esca del pecat*.⁴ Ens en va fer una lectura al seu pis —cal dir que és un gran recitador—; la meva dona i jo en vam quedar enlluernats i la vam muntar. Posteriorment vaig dirigir, també d'ell, *Mots de ritual per a Electra*.⁵

X.P. — **Quines característiques té l'obra de Palau i Fabre?**

H.B. — És un teatre que dimana de la tragèdia. Ell té unes formulacions teòriques a *El mirall embruixat* i tota una poètica que l'anomena «de l'espasme» amb clares connotacions del món d'Artaud. Antonin Artaud pràcticament va morir als seus braços. Palau, que llavors era a París, l'anava a veure cada dia. És un dramaturg molt poc conegut. És una altra de les nostres llacunes teatrals, fruit d'aquestes amnèsies col·lectives.

X. P. — **D'entre els muntatges produïts per l'Espai Escènic, a part de la reivindicació de les obres de Joan Brossa, en destaquen els espectacles de màgia teatral. A més, heu recuperat un repertori oblidat com el del Gran Guinyol. Quina és la raó que us ha portat a la realització d'aquest tipus d'obres?**

H.B. — El Gran Guinyol va ser molt popular al segle XIX. En aquella època, el Teatre Odeón es dedicava exclusivament a aquest gènere. Jaume Piquet, empresari d'aquell teatre, anava a París, al Teatre del Grand Guinyol a Montmartre, i hi copiava les obres que s'hi representaven. Posteriorment, aquest repertori va desaparèixer i també el teatre que es dedicava a aquest gènere. A Joan Brossa li agradava aquest tipus d'obres.

La màgia sempre l'hem vinculat a una estructura teatral. N'hem fet quatre produccions, la darrera la va dirigir Jordi Coca.⁵ Jo mateix vaig muntar-ne dues,⁶ i Lluís Solà l'altra.⁷ Hi introduïm el mag, en aquest cas el mateix Hausson, dins d'un personatge amb la seva vida i conflicte dramàtic propi.

X.P. — **Pròximament tancarà les portes el Teatre Artenbrut. Quina és la raó de la crisi actual de les sales alternatives?**

H.B. — Crec que aquesta crisi és una crisi anunciada. Les sales alternatives, per la seva mateixa naturalesa, són petites empreses que no poden competir amb les grans infraestructures teatrals. Són uns espais que es mouen per la il·lusió dels seus empresaris i no pas pels beneficis econòmics que generen, la qual cosa fa que siguin estructures efímeres. Malgrat tot, crec que després de mig any de gestió grisa per part de la Conselleria de Cultura, ara es fa un suport decidit envers les sales alternatives. A partir d'uns convenis de suport de tres anys renovables tindrem una major estabilitat pressupostària i a més sembla que s'apujarà la dotació.

X.P. — **Què opines de les sales *off* que darrerament estan apareixent a Barcelona?**

H.B. — Hi tenim molt bona relació. Són saletes que tenen una vida sovint efímera, d'un o dos anys, perquè tenen pocs mitjans. Es tracta d'un fenomen que artísticament mereix una gran atenció i ajut.

X.P. — **Quins projectes teniu per a l'Espai Escènic?**

H.B. — Sobretot consolidar Barribrossa —un projecte que va néixer per celebrar el cinquè aniversari de la sala— i la mostra de la Commedia dell'Arte que fem a la plaça (sempre amb una molt bona acollida popular). A més, voldríem donar a conèixer noves dramatúrgies. Una assignatura pendent, però, és muntar textos de Federico García Lorca, ja que va influir molt, com a dramaturg i poeta, en l'obra de Joan Brossa.

*Hausson a la imatge promocional
d'El criptograma vermell o Els rituals
de Moc-te-zuma, escrita i dirigida per
Hermann Bonnín.
L'obra es va representar entre els mesos de
setembre i novembre del 2001 a
l'Espai Escènic Joan Brossa.*

ESPAI ESCÈNIC JOAN BROSSA. TEMPORADES 1997-2004

1997-1998

Espectacle de la llanterna màgica, de Tomás Mallol. Producció: Museu del Cinema de Girona. Amb la col·laboració de: Museu del Cinema / Col·lecció Tomàs Mallol. 2 de desembre de 1997.

Carrer Sebastià Gasch, de Sebastià Gasch. Direcció i dramaturgia: Hermann Bonnín. Producció: Sabine Dufrenoy i Espai Escènic Joan Brossa. Ambientació: Carsten Ahrenholz. Ajudant de direcció: Maria Cintora. Intèrprets: Carlota Soldevila, Jordi Basora, Natalia Solemnou, Òscar Olmo (The) i Sergi Andrade (Zio). Desembre del 1997.

Poemància, de Joan Brossa. Direcció: Lluís Solà. Producció: Centre Dramàtic d'Osona. Il·lusionista: Hausson. Ajudant: Javiera Parada. Il·luminació: Josep Barcons. Tècnic de so: Albert Julve. B.S.: Josep M. Mestres Quadreny. Assessor coreogràfic: Francesc Casadesús. Ajudant de vestuari: Ramon Ramis. Desembre del 1997.

Flamenc, de José Miguel Cerro, Juan de la Vara i Miguel Poveda. Desembre del 1997.

Caramente. Text: Miguel Vigo. Direcció: Magda Puyo. Producció: Companyia La Fanfarra i Inaem. Manipulacions i veu: Eugenio Navarro. Il·luminació i efectes especials: Jaume Grau. Direcció: Magda Puyo.

Olga Sola, de Joan Brossa. Direcció: Rosa Novell. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia: Jordi Colomer. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Vestuari: Ramon Ramis. Ajudant de direcció: Marta Prunés. Producció executiva: Marta Serrahima, Mercè Anglès. Intèrprets: Francesca Piñón, Eduard Farelló, Pep Pla i Ernest Serrahima. Febrer del 1998.

El somni d'un curiós. Direcció i guió: Jordi Bassora. Producció: Teatre de Brume. Escenografia i vestuari: Montse Rossell. Construcció de ninots: Jordi Farrés. Ajudant de direcció: Montse Vellvehí. Intèrprets: Sandra Márquez, Xavi Vila i Jordi Basora. Març i abril del 1998.

Amor, El. Director musical i arranjaments: Toni Xuclà. Veu, guitarra i llaüt del renaixement: Adolfo Osta. Flautes i clarinet: Philip Cunningham. Violí: Laura Imbert-Bouchard. Producció executiva: Francisco J. Basilio. Amb la col·laboració de Manel Segarra. Dies 5, 6, 12, 13, 19 i 20 de maig de 1998.

Cançons Sefardites, de Rosa Zaragoza. Dies 26, 27 de maig i 1, 2, 3, 9 i 10 de juny de 1998.

Aquesta nit... Leopardi. Recital de poemes de Giacomo Leopardi. Direcció i escenografia: Loredana Cozzi. Traducció: Narcís Comadira. Piano: Xavier Albertí. Disseny d'il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: Xavier Albertí, Hermann Bonnín, Sergio Caballero i Loredana Cozzi. 11 a 13 de juny de 1998.

El Bell Lloc, de Joan Brossa. Direcció: Carlos Pazos. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia: Carlos Pazos. Llums: Tomàs Pladevall. Vestuari: Carlos Pazos, Ramon Ramis. Tècnic de llums: Albert Julve. Ajudant de direcció: Àlvaro Martín. Producció executiva: Àlvaro Martín, Jesús Julve. Intèrprets: Mònica Marcos, Andreu Carandell, Tilda Espluga i la col·laboració especial de: Eulàlia Fargas i Nausica Bonnín. Del 19 de juny al 5 de juliol de 1998.

Oïsme. Conferència espectacle a càrrec de Perejaume. Producció: Espai Escènic Joan Brossa.

21 mirades, as de cors, de Hausson. Director: Xavier Olivé. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Entornament: Xavier Olivé. Piano: Nery Barreneche. Il·luminació: Albert Julve. Vestuari: Ramon Ramis. Il·lusionista: Hausson. Del 14 al 19 de juliol de 1998.

Peix per peix, de Roland Schimmelpfenning. Direcció: Christina Schmutz. Producció: Companyia A Qui Ho Sap. Versió catalana: Albert de la Torre, Christina Schmutz. Dramatúrgia: Frithwin Wagner-Lippok. Escenografia: Jessica Westhoven. Vestuari: Teresa Sil. Llums: Frithwin Wagner-Lippok. So: Marc Solà. Ajudant de direcció: Lahoz. Aparences: Mercè Rovira. Intèrprets: Mercè Rovira, Xavier Lite, Jaume Montané, Josep M. Domènech. Del 23 de juliol al 2 d'agost.

1998-1999

Para Federico, un son. Espectacle de cabaret literari. Direcció: Hermann Bonnín. Actor: Leonel Valdés. Cantautor: José Nicolás. Setembre i octubre del 1998.

Gema 4, quartet vocal *a capella* de música cubana. Intèrprets: Estela Guzmán, Odette Tellería, Michelle Alderete i Laura Flores. Octubre del 1998.

Perversions o per fer riure en societat. Espectacle amb textos de Jacques Prévert. Direcció i dramaturgia: Joan Castells. Producció: Companyia Parracs. Traducció: Rosa Victòria Gras i Miquel Descot. Assessorament gestual: Jordi Basora. Música: Joan Alavedra. Escenografia, vestuari i llums: Paco Azorín. Amb el suport de la Generalitat de Catalunya.

Festival Internacional de Teatre Visual i de Titelles de Barcelona. *Turrunquena*, d'Andreu Carandell. Director: Andreu Carandell. Producció: Companyia Guinyol-Dansa. Construcció de ninots: Andreu Carandell i Mónica Marcos. Guitarra: Bernat G. Cisneros. Actors, ballarins i titellaires: Iolanda Bou, Andreu Carandell. Cantaora: Paloma.

L'esperit de la nina. Autora, directora i intèrpret: Maria de Marias.

Cuentos pequeños. Producció: Companyia Teatro Hugo & Inés. Del 10 al 14 de novembre de 1998.

Festa al rebost, d'Apelles Mestres. Direcció, selecció de textos i interpretació: Núria Candela i Carme Sansa. Arranjaments musicals: Pepeta Perelló. Desembre del 1998.

Núria candela diu Joan Brossa, de Joan Brossa. Direcció i producció: Núria Candela. Gener del 1998.

La mà de mico, de Salvador Vilaregut. Inspirat en un conte de W.W. Jacobs. Versió de Jordi Coca. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Intèrprets: Carles Sales, Marisa Josa, Josep M. Domènech, Santi Ricart, Carles Arquimbau. Febrer del 1999.

Vení, charlemos (diciendo tangos). Direcció: Boris Rotenstein. Producció: Loredana Cozzi. Saxo: Xavier Salrà. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Selecció de tangos i interpretació: Loredana Cozzi. Maig del 1999.

La voix humaine, de Francis Poulenc i text de Joan Cocteau. Direcció: Guylaine Klaus-Corsini. Producció: Uma Ysamat. Piano: Emili Brugalla. Trompetistes: Daniel Possen, Matthew Simon. Cantant actriu: Uma Ysamat. Maig del 1999.

Homenatge ciutadà a Joan Brossa. Direcció: Xavier Olivé, amb la coordinació de M. Antònia Pélaury. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Amb la participació de: Manel Barceló, Pep Bou, Núria Candela, Carme Elies, La Fanfarra, Hausson, Monti & Cia, Rosa Novell, Francesca Piñón, Carme Sansa, Carles Santos, Julieta Serrano, Carlota Soldevila, Xavi Vila (Teatre de la Brume), Uma Ysamat. 24 de maig de 1999.

Commedia dell'arte a la plaça. Direcció: Josep Lluís Guardiola, Adriano Iurissevich. Coordinació: Maria Antonia Pelauzy. Producció i interpretació: Tallers de l'Institut del Teatre. 21 i 22 de juny de 1999.

Al Canigó ja no hi ha àguiles, de Joan Brossa. Direcció: Carme Sansa. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Ajudant de direcció: Ariadna Martí. Escenografia: Alfons Flores. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: M. García Sagués, Quim Lecina, Enric Vasaraquí, Enric Casamitjana. Juny i juliol de 1999.

Antología (de Ibn Hazm de Córdoba a Gil de Biedma). Producció del Teatre del Repartidor i Adolfo Osta. Intèrprets: Pepa Calvo i Francisco J. Basilio. Cantor: Adolfo Osta. Violí: Laura Imbert-Bouchard. Del 20 al 25 de juliol de 1999.

Vexacions, d'Erik Satie. Direcció: Artur Trias. Soprano: Francesca Masclans. Actor: Jaume Costa. Piano: Xavier Pardo. Del 28 de juliol i d'agost de 1999.

1999-2000

Platja negra, de Jordi Coca. Direcció: Lurdes Barba. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Ajudant de direcció: Anais Schaaf. Escenografia: Ramon B. Ivars. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: Rosa Cadafalch, Joan Massotkleiner i Andrés Moreno. Setembre i octubre del 1999.

La guinda, de Teresa Calafell. Direcció: Glòria Rognoni. Creació i interpretació: Teresa Calafell. Música: Joan Saura. 26 d'octubre de 1999.

Miratges o Històries perverses de Nadal. Textos de Paul Auster, Charles Bukowski, Pere Calders, Michael Kearns, Narcís Oller, Josep M. de Sagarra i Jaume Mallofré. Direcció i dramaturgia: Joan Mallofré. Producció: Surabaya. Il·luminació: Quico Gutiérrez. Música: Jordi Riera. Fotografia: Montse Casas. Veus: Belén Roca, Arseni Corsellas. Ajudant de direcció: Maria Luchetti. Intèrprets: Miquel Bonet, Josep M. Mas, Teresa Soler. Desembre del 1999 i gener del 2000.

Han passat els reis, de Tomàs Mallol. Producció: Museu del Cinema de Girona / Col·lecció Tomàs Mallol. 17 de gener de 2000.

Ja és hora que se sàpiga, de Joan Oliver. Direcció: Núria Candela. Música i arranjaments: Josep M. Pladevall. Intèrpret: Núria Candela. Del 20 al 23 de gener de 2000.

El combat de les sorpreses... o el misteri de l'estoig xinès, de Hausson. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Veus: Carles Sales, Gerardo Lemof, Natalia Vavillo. Textos i cartell: Manuel Trullàs. Llum i so: Albert Julve. Regidor: Pere Femenies. Selecció musical: José Antonio Gutiérrez. Disseny de llums: Ricard Martínez. Escenografia: J. J. Guillén. Construcció del material màgic: Magicus, Carles Fernández. Pantomimes: Jordi Basora. Intèrprets: Hausson, Anna Ycobalzeta, Jordi Basora. Març i abril del 2000.

Festes de la Commedia dell'Arte. La mascade fantastique. Producció: Companyia Altane Théâtre. Direcció: Carlo Boso. *Escenes de commedia dell'arte.* Producció: Tallers de l'Institut del Teatre. Direcció: Gemma Beltran. Del 20 al 29 de juny de 2000.

Collar de cranis. Tragicomèdia en dos actes, de Joan Brossa. Direcció: Beno Mazzone. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Música: Joan Grimalt. Intèrprets: Rosa Cadafalch, Xavier Capdet, Josep M. Domènech. Juny i juliol del 2000.

Temporada 2000-2001

Ú no és ningú, de Joan Brossa. Dramatúrgia i direcció: Xavier Giménez Casas. Producció: Teatre Kaddish, Fanny Pascual, Ferran Murillo. *Veus off:* Fermí Herrero, Berta Xirinachs. Música: Xavier García. Vestuari i titelles: Berta Xirinachs. Sastressa: Carme Casses. Vídeo i ajudant de direcció: Eduard Guntín. Tècnic i regidor: Ivan Rodríguez. Coreografia: Nelly Jourda. Escenografia: Gemma Martín, Dolores Juárez. Intèrprets: Olga Cercós, Eduard Guntín, Nelly Jourda, Silvia Marty, Carme Porta i Xavier Padullés. Del 12 al 17 de setembre de 2000.

Ahmosis I, Amenofis IV, Tutenkhamon... i altres variacions, de Joan Brossa. Direcció: Pere Fullana. Producció: Companyia Ombra del Cranc Teatre. Intèrprets: Jerònica Aulet, Jaume Damians, Miquel Ruiz, Carme Serrano i Caterina Torrens. Del 19 de setembre a l'1 d'octubre de 2000.

La confessió o L'esca del pecat, de Josep Palau i Fabre. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia: Paco Azorín. Llums: Tomàs Pladevall. Música: Adolfo Osta. Tècnic de llum i so: Albert Julve. Ajudant de direcció: Sabine Dufrenoy. Intèrprets: Marta Domingo, Joan Díez, Francesca Piñón. Octubre-desembre del 2000.

Sóngoro Cosongo, de Nicolás Guillén. Guió i direcció: Hermann Bonnín. Actor: Leonel Valdés. Cantautor: José Nicolás. Gener del 2001.

Alba que no tiene tarde, d'Adolfo Osta. Veu, llaüt del Renaixement, guitarra espanyola: Adolfo Osta. Guitarra espanyola: Manel Segarra. Clarinet: Philip Cuningham. Violí: Laura Imbert-Bouchard. 29 de gener-4 de febrer del 2001.

El far del maleït, basat en *Gardiens de Phare,* de Paul Auster i Paul Cloquemin. Versió de Sabine Dufrenoy. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia: Paco Azorín. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: Josep M. Domènech, Xavier Ripoll. Febrer del 2001.

Del Romanticisme urbà al Modernisme Bucòlic. Invitació al viatge, de Charles Baudelaire. Intèrpret: Fanny Bulló. Música: Eduart Orriols «Palmito». Del 24 al 29 d'abril del 2001. *Liliana,* d'Apelles Mestres. Amb música d'Enric Granados. Direcció: Xavier Padullés. Intèrpret: Enric Majó. Arpa: Maria Lluïsa Ibáñez. Cantant: Sergi Giménez. Del 2 al 6 de maig de 2001.

Aquí al bosc, de Joan Brossa. Direcció i espai: Jordi Coca. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Figurins, *attrezzo* i il·luminació: Ramon B. Ivars. Intèrprets: Carles Sales, Mo Lluçà, Carme Callol, Nausica Bonnín. Juny-juliol del 2001.

Temporada 2001-2001

El criptograma vermell o Els rituals de Moc-te-zuma, de Hausson. Guió i direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Il·luminació, *attrezzo* i figurins: Manuel Trullàs. Llums: Albert Julve. Regidora: Núria Tintó. Banda sonora: J. A. Gutiérrez. Ajudant de direcció: Sabine Dufrenoy. Escenografia: Alfons Flores. Material màgic: Magicus / Carles Ferrándiz. Intèrprets: Hausson, Lúdia González, Xavi Vila. Setembre-novembre del 2001.

Lluís Solà diu Lluís Solà, de Lluís Solà. Recitat per Lluís Solà i Mercè Managuerra, sobre poemes de *De veu en veu*. Acompanyament musical: Mercè Miró i Bernat Dedeu. Presentadors: Jordi Coca, Feliu Formosa, Carles Hac Mor, David Castillo. 23 i 30 d'octubre i 6 i 13 de novembre de 2001.

K.O., fer-se el mort. Dramatúrgia i direcció: Marta Galán. Producció: Companyia La Vuelta. Creació i interpretació: Mireia Serra, Núria Lloansi, Xavi Bovés. Espai escènic: Joan Ribas. So en directe i composició musical: Óscar Albadalejo. Disseny d'il·luminació: Afra Rigamonti. Fotografia: Mireia Plans. Del 22 de novembre al 23 de desembre de 2001.

Marta Domingo i Joan Díez a La confessió o L'esca del pecat, de Josep Palau i Fabre, dirigida per Hermann Bonnín. Aquesta producció es representà entre els mesos d'octubre i desembre del 2000 a l'Espai Escènic Joan Brossa.

4t aniversari de l'Espai Brossa i Homenatge a Carlota Soldevila.

Dramàtic, d'Albert Mestres. Direcció: Joan Castells. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Vestuari: M. Rafa Serra. Espai escènic: Paco Azorín. Ajudant de direcció: Germano Bozzelli. Música: Jordi Rossinyol. Intèrprets: Mireia Calamanch, Carme Sansa, Dora Santacreu. Del 10 de gener al 10 de març 2002.

Primavera Brossa. *Kont-arte*, de Joan Brossa. Creació i direcció: Itsaso Azkarate, Karlos Odriozola. Producció: Companyia Taun Taun Teatroa. Il·luminació: Santiago Ezkurra. Música: Koldo Lizarralde. Escenografia: Taun Taun, Kilimiliklik, Mikel Ibarzabal. *Attrezzo*: Taun Taun, Kilimiliklik. Vestuari: Taun Taun. Intèrprets: Isaso Azkarate, Iñaki Mata, Karlos Odriozola. Del 14 al 24 de març de 2002. *Brossa als ulls*, de Joan Brossa. Direcció: Àngels Aymar. Intèrprets: Lali Feliu, Mercè Rovira. Del 2 al 21 d'abril de 2002. *Vamésdepressa quefrégoli*, de Joan Brossa. Direcció: Antoni Artigues. Producció: Companyia Magisteri Teatre-Mag Poesia. Escenografia: Jordi Pallarés. Música: Gabriel Oliver. Intèrprets: Antoni Artigues, Jordi Pallarés, Maria Rosa Porcelli, Carles Rebassa. Del 22 al 28 d'abril de 2002. *Poesia a l'Espai Brossa*. Textos de Joan Brossa. Producció: Espai Escènic Joan Brossa-Institució de les Lletres Catalanes. *Josep Palau i Fabre recita Joan Brossa*. Presentat per Vicenç Altaió. Dimarts 9 d'abril. *Casasses, Brossa*. Acompanyament amb teclès i botons: Manel Pugès. Dijous 11 d'abril. *Núria Candela diu Joan Brossa*. Dimarts 16 d'abril. *Tres poetes diuen tres Brossas: Feliu Formosa, Carles Hac Mor i Lluís Solà*. Presentat per David Castillo. 18 d'abril.

Les noves veus de Barcelona. Mostra intercultural de creacions escèniques. *Homenaje*, de Francisco García. Direcció: Juan Carlòs González. Intèrpret: Alejandra Egido (Cuba). *Larga espera*, sobre poemes de Korbandy. Direcció: Juan Carlos González. Intèrpret: Babou Cham (Sudan). Del 30 d'abril al 5 de maig de 2002.

La Renaixença de Mossèn Cinto a l'Espai Brossa. BCN 1902-2002. Idea i realització: Iago Pericot. Producció: Espai Escènic Joan Brossa.

La guinda, de Teresa Calafell. Direcció: Gloria Rognoni. Llum i so: Ivan Roca. Escenografia: Xavier Nieto. Interpretació: Nico Baixas. Del 8 de maig al 9 de juny de 2002.

Gran Ecart. Espectacle inspirat en l'univers poètic de Jean Genet. Concepte i dramaturgia: Toni Cots i Jordi Cortés. Direcció: Jordi Cortés. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Espai visual: Alessandro Quaranta. Espai sonor: Frank Knudsen. Interpretació: Toni Cots. Del 26 de juny al 28 de juliol de 2002.

Temporada 2002-2003

El gos geomètric, d'Agustí Bartra. Direcció: Xavier Giménez. Producció: Teatre Kaddish 2002. Intèrprets: Oriol Aubets «Turbitó», Pau Bou, Berta Tarragó, Vanessa Torres i la col·laboració de Make. Escenografia i vestuari: Dolors Juárez, Gemma Martín i Jaume Parera. Del 17 de setembre al 6 d'octubre de 2002.

El joc i l'engany. Dramatúrgia i direcció: Iago Pericot. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Intèrprets: Miquel Àngel Ripeu, Maria Ribera. Del 15 d'octubre al 15 de desembre de 2002.

«Work in progress» Literari. Què escriuen ara? Cicle d'autors. Dia 5 (Maria Antònia Oliver), dia 12 (Josep M. Benet i Jornet), dia 19 (Joan Margarit) i dia 26 (Margarida Castells i Manuel Forcano). Novembre del 2002. Amb la Institució de les Lletres Catalanes.

Scherzo, espectacle de Commedia dell'Arte. Direcció: Gema Beltrán. Companyia Dei Furbi. Intèrprets: Óscar Bosch, Elia Corral, Ester Cort, Eva Cutura, Albert Feixas, Roger Julià, Marc Vilavella, Anna Sahun. Il·luminació: J. L. Gascón. Del 18 de desembre al 19 de gener de 2003.

Mots de ritual per a Electra, de Josep Palau i Fabre. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia i vestuari: Paco Azorín. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: Marta Domingo, Xavier Ripoll, Marisa Josa, Carles Arquimbau. Del 28 de gener al 30 de març.

Josep Palau i Fabre i amics. Poesia a l'Espai Brossa. Dimarts 18 (Sam Abrams i Toni Clapés), dijous 20 (Monika Zgustová i Jordi Coca), dimarts 25 (Josep Palau i Fabre i Vicenç Altaïo), dijous 27 (Quim Lecina i David Castillo). Març del 2003. Amb la Institució de les Lletres Catalanes.

Scherzo, espectacle de Commedia dell'Arte. Direcció: Gemma Beltrán. Del 3 d'abril a l'11 de maig de 2003.

Estranyes sensacions amb Dani Nel·lo. Espectacle de cabaret. Autor i direcció: Dani Nel·lo. Saxo: Dani Nel·lo. Percussió: Martí Perramón. Contorsionista: Ane Miren. Dansa del ventre: Sonia Motos. Del 13 de maig al 8 de juny de 2003.

Benvinguda al Consell d'Administració, de Peter Handke. Direcció: Jordi Coca. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Traducció: Feliu Formosa. Escenografia: Aina Coca. Vestuari: M. Rafà Serra. Llums: Israel Quintero. Intèrpret: Quimet Pla. Del 17 de juny al 27 de juliol de 2003.

Temporada 2003-2004

Norway Today, d'Igor Bauersima. Versió catalana: Eduard Bartoll. Direcció: Christina Schmutz. Companyia: A Qui Ho Sap. Dramatúrgia i escenografia: Frithwin Wagner-Lippok. Vestuari: Eva Alonso. Disseny de so: Marc Solà. Producció: Enid Negrete. Tècnic d'il·luminació: Joan Redondo. Intèrprets: Vanessa Torres, Àlex Mañas i Julián Perez. Del 16 de setembre al 5 d'octubre de 2003.

El fabricant de monstres. Direcció: Hermann Bonnín. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Traducció: Sabine Dufrenoy. Escenografia: Manolo Trullás. Vestuari: Natalie Capell. Tècnic de llums: Israel Quintero. Intèrprets: Miquel García Borda, Pep Jové, Maria Ribera i Josep Seguí. Del 21 d'octubre al 3 de desembre de 2003.

Divertimento, o... la comèdia dels criats. A l'estil de la Commedia dell'Arte. Creació col·lectiva. Companyia Dei Furbi. Dramatúrgia i direcció: Gemma Beltrán. Producció: Baubo. Pantomima i

combat: Pawel Rouba. Intèrprets: Óscar Bosh, Èlia Corral, Ester Cort, Eva Cutura, Roger Julià, Anna Sahun, Marc Vilavella. Del 14 de desembre de 2003 al 25 de gener de 2004.

Hamlet, i El Somni... (Històries shakespearianes). Versió: Germans Lamb. Traducció i dramaturgia: Anna Güell. Producció: Q-Ars Teatre. Piano: Joana Lumbierres. Intèrprets: Mercè Anglès, Anna Güell. Del 27 de gener al 15 de febrer.

Tempesta a les mans. Guió i direcció: Jordi Coca. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Figurins, *attrezzo* i realització de l'espai escènic: Aina Coca. Il·luminació: Xavi Clot. Intèrprets: Hausson, Carme Callol, Maria Ribera. Del 27 de febrer al 4 d'abril de 2004.

Lluís Solà diu Lluís Solà. Recital de poemes. Reciten: Lluís Solà, Mercè Managuerra, Gemma Reguant. Música: Mercè Miró. Presentadors: Isidor Cònsul (dia 9), Àlex Broch (dia 16), Sam Abrams (dia 23) i Manuel Guerrero (dia 30). Música: Mercè Miró (flauta). Març del 2004.

Informe per a una acadèmia, de Franz Kafka. Direcció: Albert Mestres. Producció: Teatre Tot Terreny. Traducció: Victoria Solina. Escenografia i vestuari: Teatre Tot Terreny. Intèrpret: Quimet Pla. Del 15 d'abril al 16 de maig de 2004.

No em vinguis amb romanços, amb Adolfo Osta. Col·laboració especial d'Ester Formosa. Del 19 al 30 de maig de 2004.

Amor matern, d'August Strindberg. Versió de Hillevi Melgren i Josep Palau i Fabre. Direcció: Judith Colell. Producció: Espai Escènic Joan Brossa. Escenografia: Manolo Trullás. Il·luminació: Tomàs Pladevall. Intèrprets: Imma Colomer, Marina Gatell, Mercè Managuerra i Maria Ribera. Del 15 de juny al 25 de juliol de 2004.

NOTES

1. *Espectacle de llanterna màgica*. 2 de desembre de 1997.
2. *Han passat els reis*. 17 de gener de 2000.
3. Direcció d'Hermann Bonnín. Desembre del 1997.
4. Octubre-desembre del 2000.
5. Del 28 de gener al 30 de març de 2003.
6. *Tempesta a les mans*. Dramaturgia i direcció de Jordi Coca, amb Hausson. Temporada 2003-2004.
7. *El combat de les sorpreses o El misteri de l'estoig xinès*. Març-abril del 2000. *El criptograma vermell o Els rituals de Moc-te-zuma*. Setembre-novembre del 2001. Totes dues produccions amb Hausson.
8. *Espectacle de màgia* de Joan Brossa, amb Hausson. Desembre del 1997-gener del 1998.